

Sygn. akt I C 816/18 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Jaśle I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Wanat

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Lucyna Szeredy

po rozpoznaniu 26 marca 2019 r. w J.

sprawy z powództwa Kancelarii (...) Sp. z o.o. Sp.K. z siedzibą we W.

przeciwko J. R. (1)

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 816/18 upr.

UZASADNIENIE

wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Jaśle z 26.03.2019 r.

Powód Kancelaria (...) Sp. z o. o. Sp. k. z siedzibą we W. domagała się zasądzenia od J. R. (1) kwoty 300 zł wraz z odsetkami umownymi 10 % od 12.03.2017 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając powyższe żądanie wskazał, że (...) w R. doszło do zawarcia umowy pożyczki pomiędzy D. L. a pozwanym na kwotę 300 zł. Spłata pożyczki wraz z wynagrodzeniem inwestora tj. D. L. miała następować w ratach od marca (...) – a to za pośrednictwem sytemu rozliczeń pieniężnychK..pl. (...) nie wywiązał się z przyjętego na siebie zobowiązania, w związku z czym (...) (...) S.A. – jako właściciel serwisu (...) .pl wezwał pozwanego do zapłaty zaległych należności. W dniu (...) powód nabył od pierwotnego wierzyciela wierzytelność wynikającą z ww. umowy pożyczki, uzyskując legitymacje do jej sądowego dochodzenia.

Pozwany J. R. (2) nie zajął stanowiska ustnie ani na piśmie, nie stawił się na rozprawie i nie wnosił o jej przeprowadzenie pod jego nieobecność.

W tych warunkach, stosownie do treści art. 339 § 1 k.p.c., Sąd zobligowany był do wydania w przedmiotowej sprawie wyroku zaocznego. Przytoczone w pozwie twierdzenia budziły jednak poważne wątpliwości Sądu, wobec czego uznano za konieczne przeprowadzenie postępowania dowodowego, co ograniczyło się w zasadzie do dopuszczenia dowodu z dokumentów złożonych i zawnioskowanych przez stronę powodową.

Na zaoferowany przez powoda materiał dowodowy składają się m.in. wydruk „umowy pożyczki nr (...)” (k. 13 - 14), wydruk „pisemne potwierdzenie” z (...) (...) S.A. (k. 15), wydruk „potwierdzenie” z (...) (...) S.A. (k. 16), wydruk „harmonogram” z (...) szybkie pożyczki gotówkowe, pożyczki społecznościowe – Kokos.pl. (k. 17).

Z dokumentów tych nie wynika, aby pozwany złożył jakiegokolwiek oświadczenie woli w przedmiocie związania pożyczką opisaną w pozwie. Sam fakt, że w wydruku posłużono się danymi personalnymi pozwanego nie dowodzi, że pozwany

faktycznie zawarł z D. L. wskazaną w pozwie umowę. Przedstawiona do akt umowa pożyczki stanowi w istocie wygenerowany z nieznanego źródła wydruk, nie opatrzony podpisem wymienionych w nim stron, nie zawierający też żadnych innych cech pozwalających uznać go za miarodajny „inny środek dowodowy” w rozumieniu art. 309 k.p.c. Wprawdzie jej treść wskazuje na warunki umowy, jednakże w braku oświadczeń stron zamieszczonych pod tekstem umowy może ona być jedynie jej projektem i nie wywołuje skutków prawnych. W świetle art. 245 k.p.c. za dokument uważa się oświadczenie podpisane przez osobę, stąd też wydruk umowy nie zawierający niczyjego podpisu nie jest w ogóle dokumentem i tym samym nie może on stanowić dowodu z dokumentu. Należy też zauważyć, że wraz z przedmiotowym wydrukiem powód nie przedłożył bankowego potwierdzenia wypłaty środków na rzecz pozwanego, które pozwoliłoby wnioskować, że pozwany uzyskał środki pieniężne z rzekomej pożyczki.

Analogiczne zastrzeżenia Sądu budzą „potwierdzenia” (k. 15 – 16), których wystawcą – zgodnie z twierdzeniami pozwu – miała być (...) S.A. Także i te pisma zostały przedstawione w formie nie podpisanych wydruków, mimo, iż przewidziano w nich miejsce na złożenie podpisu osoby upoważnionej. Jakkolwiek, należy podkreślić, że żadne oświadczenie wiedzy osoby trzeciej w przedmiocie zawarcia umowy pożyczki pomiędzy D. L. a pozwanym nie może zastąpić oświadczeń woli samych stron umowy.

Zauważyć należy, że powód jako podstawę dochodzonego roszczenia wskazywał na zawartą między stronami umowę pożyczki w trybie tzw. umowy na odległość, tj. bez jednoczesnej obecności obu stron, przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Niemniej jednak jak każda umowa, tak i umowa zawarta na odległość dla swego istnienia wymaga jednak wymiany zgodnych oświadczeń woli obu stron, co w przypadku umowy pożyczki oznacza, oświadczenie dającego pożyczkę, że zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, oraz oświadczenie biorącego, że zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy lub rzeczy. Skoro więc powód w pozwie oświadczył, że źródłem zobowiązania pozwanego do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem jest umowa pożyczki, a następnie wywiódł, że na pozwanym spoczywał obowiązek zwrotu kwoty wskazanej w pozwie, to winien w oparciu o treść art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. okoliczność powyższą wykazać, czemu w ocenie Sądu nie zdołał sprostać.

Ze wskazanych wyżej przyczyn nie sposób zatem uznać, iż doszło w ogóle do zawarcia umowy pożyczki na warunkach przedstawionych przez powoda.

Dodatkowo powód nie przedłożył żadnych innych dowodów mających wskazywać na fakt, iż pozwany zaakceptował warunki przedmiotowej umowy. Samo wezwanie pozwanego do zapłaty (jakkolwiek również w formie niepoświadczonej kserokopii, bez dowodu nadania czy doręczenia pozwanemu) nie dowodzi tego, iż umowa pożyczki została między stronami zawarta. Co najistotniejsze zaś, powód nie wykazał, iż kwota pożyczki została pozwanemu przekazana.

Ostatecznie stwierdzić należy, że choć powód wykazał, że firma (...) S.A. jako operator serwisu (...) .pl dysponował danymi osobowymi pozwanego, sama ta okoliczność nie pozwala na ustalenie, że pozwany złożył jakiegokolwiek oświadczenie woli, na skutek którego zawarł – za pośrednictwem wskazanego serwisu – umowę pożyczki.

Nie budzi wątpliwości, że zawieranie umów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość jest dozwolone w obrocie prawnym. Nie jest ono wyłączone przez art. 29 ustawy o kredycie konsumenckim i art. 10 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki. Jednakże strona będąca profesjonalistą, obowiązany do podwyższonej staranności w obrocie prawnym, powinna być świadoma ograniczeń dowodowych wiążących się z taką formą zawarcia umowy i uzyskać, a następnie przedstawić dowody złożenia oświadczenia woli przez pożyczkobiorcę. Powód, który powołuje się na nabycie wierzycielności w wyniku cesji powinien bowiem wykazać wszelkie okoliczności, które obciążałyby pierwotnego wierzyciela, gdyby to on wytaczał powództwo. Temu obowiązkowi powód nie sprostał.

Niezależnie od powyższego, wątpliwości Sądu związane są również z samą skutecznością dokonanego przelewu wierzycielności. Na okoliczność tę, powód zaoferował kserokopię umowy przelewu wierzycielności z (...) pomiędzy

D. L. a powodem wraz z kserokopią wyciągu z załącznika nr 1 do umowy – (k. 18 – 20). Pisma te stanowią kserokopie dokumentów niepoświadczone za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym, ani nawet nie opatrzone jego parafką czy pieczęcią. Sąd Rejonowy stoi na stanowisku, że zwykła odbitka ksero - nie może zastąpić dokumentu, na którego bazie powstała. W doktrynie podkreśla się, że niedopuszczalne jest również prowadzenie dowodu z tego rodzaju odbitek w trybie art. 308 k.p.c. ustawodawca dopuścił bowiem możliwość zastąpienia oryginału dokumentu jedynie odpisem poświadczonym za zgodność z oryginałem przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (art. 129 § 2 k.p.c.).

Należy natomiast podkreślić, że nabycia wierzytelności w drodze cesji nie można domniemywać i okoliczność ta powinna wynikać wprost z dokumentów.

W zaistniałych warunkach podstawa faktyczna powództwa jest niepełna, a wobec wskazanych wątpliwości, rozstrzygnięcie sprawy nie może zostać oparte na samych twierdzeniach powoda, lecz wymaga odwołania się do ogólnych reguł dotyczących ciężaru dowodu w procesie. Zważając, że przelewy wierzytelności są obecnie zjawiskiem powszechnym, a część wierzytelności wobec konsumentów jest przedmiotem czasem nawet wielkokrotnych umów cesji i to w bliskich odstępach czasowych, Sąd zobligowany był do wnikliwego rozważenia sprawy, mając na względzie, że wykazanie faktu cesji wierzytelności przysługującej przedsiębiorcy wobec konsumenta, nie może budzić żadnych wątpliwości.

Z naprowadzonych względów, na podstawie art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. oraz 509 i 720 k.c. powództwo podlegało oddaleniu.